

I Co byś zrobił, gdyby.....

II Znaczenie podejmowanych decyzji

Decyzje , jakie podejmujemy, mają wpływ na nasze życie, od nich zależy dobro nasze i innych. Stąd pragnienie rodziców do wychowania ku odpowiedzialności.

SJP podaje dwa znaczenia słowa „odpowiedzialność”:

1. obowiązek moralny lub prawny odpowiadania za swoje lub czyjeś czyny;
2. przyjęcie na siebie obowiązku zadbania o kogoś lub o coś

W myśl tej zasady człowiek odpowiedzialny wie, co robi:

- wie, co robi,
- zna cel swego działania,
- przewiduje konsekwencje,
- przyjmuje i ponosi te konsekwencje.

Praktyczne wskazówki, jak wychować dziecko do odpowiedzialności:

A) Bardzo płytkie

1. Jak najczęściej dawaj dziecku decydować, w co się ma ubrać, co będzie jeść, jaki film obejrzy...
2. Nie narzucaj zawsze swojego zdania; dziecko powinno czuć, że ma wpływ na niektóre rzeczy i że liczysz się z jego zdaniem.
3. Nie zakazuj wszystkiego , co może być szkodliwe, uświadamiaj o konsekwencjach danego wyboru - „Możesz to zrobić, ale pamiętaj, że...”
4. Wyjaśnij, że nie wszystkie decyzje są dobre, a popełnianie błędów nie jest powodem do wstydu.
5. Nie zabraniaj podejmowania złych decyzji, dziecko uczy się przez doświadczenia.
6. Gań dziecko z miłością. Najpierw powiedz, co zrobiło dobrze, a dopiero potem, co zrobiło źle.
7. Pozwól ponosić mu konsekwencje swoich wyborów (w miarę rozsądku)

B) Trochę głębsze

1. Naucz dziecko rozpoznawać uczucia. Tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie odróżnić uczucia od zachowań, może nauczyć się samokontroli nad sobą.
2. Pokaż, że istnieją różne sposoby rozwiązywania problemów;
  - zacznijcie od prostych zabaw i pytań, np. „Jak można utrzymać porządek w pokoju?”
  - spytaj, jak poradziłby sobie z tym ulubiony bohater,
  - zachęć do znalezienia kilku potencjalnych rozwiązań i pomóż ocenić, które prawdopodobnie będzie, najbardziej skuteczne.
3. Naucz dziecko zastopować dialog wewnętrzny. To, co mówimy do siebie ma bardzo silny wpływ na nasze samopoczucie. Zamiast działać impulsywnie można na głos wypowiedzieć, co się czuje, np. „Jestem wściekły, że muszę posprzątać i nie mam soku, ale to się już stało i nic na to nie poradzę.”

Inne techniki powstrzymania dialogu wewnętrznego:

- głębokie oddechy,
  - skupianie uwagi na czymś innym,
  - odliczanie do tyłu...
4. Naucz dziecko analizować problemy, czyli nazywać je, oceniać możliwości, znajdować rozwiązanie.
  5. Stwórz jasne zasady, mów o swoich oczekiwaniach, jak trzeba się zachować w danej sytuacji.
  6. Stwórz system opóźnionej gratyfikacji. Jeśli dziecko nauczy się cierpliwości, to w przyszłości powstrzyma się od pochopnych decyzji.
  7. Zachęcaj do aktywności fizycznej. Sport uczy zdyscyplinowania.
  8. Dawaj dobry przykład, bo dziecko uczy się głównie przez obserwacje.

9. III Przyjrzyjmy się niektórym decyzjom bohaterów biblijnych?

I Ks. Mojżeszowa 37 i 39

II Ks. Królewska 5, 1 – 19

Ks. Estery 4

Ks. Daniela 1

	Kim jest bohater?	W jakiej się znalazł sytuacji? Jaką presję na niego wywierano? Jak się czuł?	Jaką podjął decyzję?	Co mygło wpłynąć na taką decyzję?
Józef				
Służąca na dworze Naamana				
Estera				
Daniel				

IV Wnioski

John McArthur w książce „Udane biblijne rodzicielstwo” wymienia 10 podstawowych wartości, których chrześcijanie powinni nauczyć swoje dzieci

„Rodzice, jeżeli nie nauczycie dzieci **bać się Boga**, to szatan nauczy je Go nienawidzić. Jeżeli nie nauczycie ich, jak **ochraniać umysł**, to szatan nauczy je jak go karmić zepsuciem. Jeżeli nie nauczycie ich jak **śłuchać się rodziców**, to szatan nauczy je buntu i łamania posłuszeństwa wobec waszych serc. Jeżeli nie nauczycie ich **starannego doboru towarzystwa**, to szatan dobierze im towarzystwo. Jeżeli nie nauczycie ich **opanowywać swoich pożądliwości**, to szatan nauczy je ich zaspokajania. Jeżeli nie nauczycie je jak **cieszyć się współmałżonkiem**, to szatan nauczy je jak zniszczyć małżeństwo. Jeżeli nie nauczycie ich **zważania na słowa**, to szatan wypełni ich usta brudem. Jeżeli nie nauczycie ich **pracować**, to szatan uczyni ich lenistwo narzędziem piekielnym. Jeżeli nie nauczycie ich **gospodarowania pieniędzmi**, to szatan nauczy je trwonienia ich na rozwiązłe życie. Jeżeli wreszcie nie nauczycie ich **miłości do nieprzyjaciół**, to szatan nauczy je kochać tylko siebie. Mamy olbrzymi obowiązek wobec tego i następnych pokoleń.”